

Legislació consolidada

Versió vigent: 01.01.2024 -

Llei 18/2018, de 13 de juliol, de la Generalitat, per al foment de la responsabilitat social.

(DOGV núm. 8339 de 16.07.2018)

Sia notori i manifest a tots els ciutadans i totes les ciutadanes que les Corts han aprovat i jo, d'acord amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del rei, promulgue la llei següent:

ÍNDEX

Preàmbul

Títol preliminar

Títol I. Del foment i la planificació de la responsabilitat social

Títol II. La responsabilitat social en les administracions públiques

Títol III. La responsabilitat social en les entitats valencianes

Títol IV. Del Consell Valencià de Responsabilitat Social

Disposicions addicionals

Disposició transitòria

Disposició derogatòria

Disposicions finals

PREÀMBUL

I

La responsabilitat social és un sistema innovador de gestió de les empreses i organitzacions que s'orienta a incrementar-ne la competitivitat així com al foment del desenvolupament sostenible i la justícia social.

La Comissió Europea, en el llibre verd *Fomentar un marc europeu per a la responsabilitat social de les empreses*, va definir la responsabilitat social com la integració voluntària, per part de les empreses, de les preocupacions socials i mediambientals en les operacions comercials i les relacions amb els seus interlocutors (Brussel·les, 18.7.2001 COM [2001] 366, final).

La Comunicació de la Comissió al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions de l'Estratègia renovada de la Unió Europea per a 2011-2014, sobre responsabilitat social de les empreses (COM/2011/0681, final) en presenta una nova definició en relacionar la responsabilitat de les empreses pel seu impacte en la societat. En aquesta interpretació actualitzada de la responsabilitat empresarial es considera el respecte de la legislació aplicable i dels convenis col·lectius com un requisit previ al compliment de la responsabilitat esmentada.

La Unió Europea considera la responsabilitat social com una eina per a la consecució dels objectius de l'Estratègia 2020, establits en la Comissió de 3 de març de 2010: un creixement intel·ligent, sostenible i integrador (Brussel·les, 3.3.2010, COM [2010] 2020, final).

En aquesta transició cap a una economia competitiva resulta essencial aconseguir la transparència de la informació social, ambiental, econòmica i de bon govern de les empreses, necessitat de què es fa ressò la Unió Europea a través de l'adopció de la Directiva 2014/95/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 22 d'octubre de 2014, per la qual es modifica la Directiva 2013/34/UE, pel que fa a la divulgació d'informació no financera i informació sobre diversitat per part de determinades grans empreses i determinats grups. En aquest sentit, i a nivell estatal, s'ha dictat l'Ordre ESS/1554/2016, de 29 de

setembre, per la qual es regula el procediment per al registre i publicació de les memòries de responsabilitat social i de sostenibilitat de les empreses, organitzacions i administracions públiques.

També en aquesta cerca d'un creixement sostenible i integrador, la contractació pública exerceix un paper clau en l'estratègia Europa 2020, la qual cosa ha portat que s'haja adoptat la Directiva 2014/24/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública, i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE.

A nivell estatal s'han desenvolupat iniciatives legislatives que aborden la responsabilitat social directament o indirectament. En aquest sentit, i sense perjudici de la normativa en matèria ambiental, de prevenció de riscos laborals o de protecció dels drets humans, destaca la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes; la Llei 44/2007, de 13 de desembre, per a la regulació del règim de les empreses d'inserció; la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible, en els articles 35 i 39; la Llei 5/2011, de 29 de març, d'economia social; la Llei 11/2013, de 26 de juliol, de mesures de suport a l'emprenedor; el Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seua inclusió social, i la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. En aquesta última s'estableixen el que han de ser els eixos fonamentals de tota acció política: la transparència, l'accés a la informació pública i les normes de bon govern, eixos que permeten un major control de l'activitat pública i contribueixen a la necessària regeneració democràtica. En aquesta línia, la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, de transparència bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana, en l'article 50 estableix que «el Consell fomentará la integració dels principis de participació i responsabilitat social en els àmbits de l'empresa, dels professionals i dels emprenedors».

Així mateix, cal destacar de forma especial l'Estratègia espanyola de responsabilitat social 2014-2020, per a empreses, administracions públiques i la resta d'organitzacions, per a avançar cap a una societat i una economia més competitives, productives, sostenibles i integradores, aprovada el 24 d'octubre

de 2014 pel Consell de Ministres, i que estableix un marc de referència en la consolidació de polítiques de responsabilitat social, motor significatiu de la competitivitat econòmica del país, al mateix temps que de transformació de la societat.

II

El concepte de responsabilitat social, tal com el va definir la Comissió Europea en el llibre verd anteriorment esmentat, ha d'entendre's des de la diversitat dels distints àmbits materials en què incideix. En aquest sentit, no hi ha dubte de la naturalesa pluridimensional de la responsabilitat social que comprèn, com a mínim, entre altres aspectes, els drets humans, el comerç just, les pràctiques de treball i d'ocupació òptimes (com la formació, la diversitat, la igualtat de gènere, la salut i el benestar dels treballadors i de les treballadores), la sostenibilitat ambiental (com la protecció de la biodiversitat, la lluita contra el canvi climàtic, l'ús eficient dels recursos naturals i l'energia, l'avaluació del cicle de vida, la prevenció de la contaminació), la transparència i la lluita contra la corrupció i el suborn.

Queda clar que, en la responsabilitat social de les empreses conflueixen actuacions que concerneixen competències molt dispars, donada la naturalesa pluridimensional de la matèria, d'ací que la Generalitat assumisca aquests valors, i tal com estableix l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, en l'article 19, que en l'àmbit de les seues competències la Generalitat impulsarà un model de desenvolupament equitatiu, territorialment equilibrat i sostenible basat en la incorporació de processos d'innovació, la plena integració en la societat de la informació, la formació permanent, la producció obertament sostenible i una ocupació estable i de qualitat en què es garantisca la seguretat i la salut en el treball.

En aquest sentit, el caràcter transversal, horitzontal i multidisciplinari de la responsabilitat social suposa la concurrència de diversos títols competencials. En concret, la Comunitat Valenciana té competència exclusiva en virtut del que hi ha disposat en l'article 49.1.12 de l'Estatut d'autonomia en matèria de turisme; en virtut de l'article 49.1.24, en matèria de serveis socials; en virtut de

l'article 49.1.26, en matèria de promoció de la dona; per l'article 49.1.27, en matèria de protecció d'ajuda de menors, joves, emigrants, persones amb discapacitat i altres grups o sectors necessitats de protecció especial, i, finalment, en virtut de l'article 49.1.35, en matèria de defensa de les persones consumidores i usuàries.

Així mateix, té, a tenor de l'article 51.1.1, competència d'execució de la legislació de l'Estat en matèria laboral i el foment actiu de l'ocupació. D'altra banda, a tenor de l'article 52.1.1, té competència exclusiva en la planificació de l'activitat econòmica de la Comunitat Valenciana, d'acord amb les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general en els termes que disposen els articles 38, 131 i els números 11 i 13 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució espanyola.

III

L'objectiu d'aquesta llei és regular, sobretot, el compromís de les administracions públiques de la Comunitat Valenciana d'integrar plenament en les seues polítiques i accions el concepte de responsabilitat social.

Tradicionalment s'ha entès que la responsabilitat social era quelcom propi de les empreses del sector privat, però des del moment que aporta un valor afegit a la societat a través de bones pràctiques en l'àmbit social, ambiental i econòmic, han de ser els poders públics els que adopten accions per a fomentar-les a través de polítiques públiques d'incentius, promovent que les empreses integren criteris de responsabilitat social, per a donar a conèixer l'impacte positiu de la responsabilitat social en la societat.

Ara bé, una administració moderna tampoc no pot ser aliena al fet que les seues polítiques s'alineen amb preocupacions socials o ambientals més enllà de les exigències normatives. L'administració està subjecta a la llei i al dret, com disposen els articles 9.1 i 103.1 de la Constitució espanyola, i ha de ser per això, abans que res, legalment responsable, però res impedeix que en aquells àmbits de l'acció pública en què, respectant el principi de legalitat, hi haja un marge d'actuacions més enllà dels mínims legals establits, les

administracions públiques i els seus ens institucionals facen seues també les exigències de la responsabilitat social.

Així, i en virtut dels principis de necessitat i eficàcia, la llei pretén donar resposta i cobertura a tota una sèrie de qüestions i preocupacions vinculades a la responsabilitat social, i ja que aquesta, per les seues raons econòmiques, socials, ètiques i legals, ha de ser considerada d'interès públic i no exclusivament privada, l'administració pública té la responsabilitat d'involucrar-se i assumir un paper actiu en el foment de la responsabilitat social.

Aquesta llei, igualment, a fi de garantir el principi de seguretat jurídica, guarda coherència amb la resta de l'ordenament jurídic, nacional i de la Unió Europea. Així doncs, a les referències normatives anteriorment reflectides, cal afegir que la Comunicació de la Comissió relativa a la responsabilitat social de les empreses: una contribució empresarial al desenvolupament sostenible (Brussel·les, 2.7.2002, COM [2002] 347, final), en l'apartat 7.7 manifesta que «les administracions públiques, inclosa la comissió, han d'integrar els principis de responsabilitat social en els seus propis sistemes de gestió i en les relacions amb els seus interlocutors [...] La comissió invita les administracions públiques a nivell nacional, regional i local a examinar també les seues pràctiques amb vista a la integració de consideracions de tipus social i mediambiental».

Per tant, l'esmentada comissió expressament estableix que «en principi, l'adopció d'una actitud de responsabilitat social correspon a les pròpies empreses en interacció dinàmica amb els seus interlocutors. No obstant això, ja que tot indica que la responsabilitat social de les empreses aporta un valor a la societat i contribueix a un desenvolupament més sostenible, les autoritats públiques han de fomentar les pràctiques empresarials responsables des d'un punt de vista social i ecològic».

El fi perseguit amb aquesta iniciativa legislativa és afavorir el desenvolupament de les pràctiques socialment responsables en les administracions públiques i en les organitzacions públiques i privades, a fi que constituïsquen el motor que guie la transformació de la Comunitat Valenciana cap a una societat més sostenible i cohesionada i una economia més competitiva.

Quant al principi de transparència, en els termes establits en la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de transparència, bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana, s'han publicat en el Portal de Transparència de la Generalitat els documents propis del seu procés d'elaboració. Així mateix, es va substanciar una consulta pública, a través del portal web de la conselleria on es va demanar l'opinió, suggeriments i observacions dels subjectes i de les organitzacions més representatives.

Per tot això, i per raó d'interès general, naix aquesta norma amb plena adequació als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica i transparència que es requereix per a l'exercici de la iniciativa legislativa per part de les administracions públiques, tot això en virtut del que hi ha disposat en l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

IV

Aquest text legal s'estructura en cinc títols, i es complementa amb dos disposicions addicionals, una disposició transitòria única, una disposició derogatòria única i dues disposicions finals.

En el títol preliminar es defineix l'objecte de la llei, el seu àmbit d'aplicació i una sèrie de definicions necessàries per a aclarir els conceptes i termes relacionats amb la responsabilitat social que arreplega la llei.

El títol I fa referència al foment de la responsabilitat social, i si bé és cert que aquesta suposa un compliment voluntari més enllà de les obligacions legals i convencionals existents, des dels poders públics s'ha d'exercir un paper de suport oferint una combinació de mesures voluntàries i, en cas necessari, d'accions reguladores. Per això, es regulen en aquest títol els principis rectors de l'acció administrativa de foment de la responsabilitat social en els seus diversos àmbits: educatiu, formatiu, en l'ocupació, polítiques inclusives i d'accessibilitat universal, protecció ambiental i foment del consum responsable i sostenible. A més, s'incorpora la transparència com un nou valor i principi de la responsabilitat social, en el compliment dels deures d'informació en la

contractació amb condicions generals, a fi d'aconseguir una contractació justa i equilibrada i millorar la competència del mercat.

El títol II es refereix a la responsabilitat social en l'àmbit de l'administració pública valenciana i en el seu sector públic, ja que és la mateixa administració la que ha de fer un pas al front i incloure en la gestió pública preocupacions socials, laborals, econòmiques, ambientals i de respecte, protecció i defensa dels drets humans, en un clar exercici de coherència i exemplaritat. D'ací l'èmfasi que posa la llei a regular, en el marc de la legislació bàsica estatal, la contractació pública socialment responsable amb l'objecte d'integrar en aquests procediments les clàusules de responsabilitat social.

D'altra banda, a fi de determinar tots els àmbits en què emmarcar l'acció administrativa de foment de la responsabilitat social, la llei preveu l'aprovació del pla valencià de responsabilitat social i, d'un altre costat, obliga l'administració de la Generalitat a elaborar una memòria anual de responsabilitat social en què s'arregleraran el conjunt de polítiques, mesures i accions dutes a terme en matèria de responsabilitat social per l'administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental. Es tracta de traslladar a l'àmbit públic un aspecte que, en compliment del que estableix la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible, està ja estès en el sector privat, fins i tot amb caràcter imperatiu, en funció de l'entitat o el nombre de persones empleades en l'empresa.

El títol III regula la responsabilitat social en les entitats i empreses, a fi d'aclarir què s'entén per entitats valencianes socialment responsables. En aquest sentit, obtindran la qualificació esmentada aquelles que destaquen en l'assumpció dels valors innats de la responsabilitat social i constitueixen un vehicle de productivitat, sostenibilitat i cohesió social. La llei possibilita, doncs, que aquella entitat que vulga fer un exercici de transparència i visibilitzar el seu bon govern corporatiu, pugui fer-ho i que li siga reconegut de forma verificada, preveient la singularitat de les petites empreses. Des d'ací, com a mesura per a adreçar l'interès particular cap a l'interès públic i per a fomentar, en suma, els postulats de la responsabilitat social, la llei preveu beneficis a la declaració esmentada,

entre els quals n'hi ha alguns lligats a la contractació pública, fiscals o d'un altre tipus.

Així, d'una part, aquella empresa o entitat que vulga acreditar aquestes pràctiques de responsabilitat social amb un criteri fort, polivalent i automàtic a determinats efectes per mitjà d'un segell o distintiu, podrà seguir el procediment d'avaluació que suposa presentar una memòria d'acord amb el que preveuen l'article 21 i següents de la llei, així com sotmetre-la a verificació. En canvi, a aquella empresa o entitat que, fins i tot podent demostrar que duu a terme polítiques de responsabilitat social, no aspire o vulga obtenir el reconeixement d'entitat valenciana socialment responsable, no pot ser sotmesa a un tracte discriminatori en matèria contractual, per la qual cosa haurà d'acreditar de forma fefaent, davant de l'òrgan de contractació, que disposa de les pràctiques de responsabilitat social esmentades, cosa que s'haurà de valorar de forma no automàtica, a diferència de la valoració reglada que suposarà tenir aquell distintiu d'entitat valenciana socialment responsable.

Establir, doncs, una via formalitzada per a demostrar que es duen a terme pràctiques de responsabilitat social i que aquesta siga reconeguda pels poders públics a l'efecte que legalment es determine, és compatible amb la voluntarietat o autonomia per tal que l'organització, si així ho prefereix, no opte per l'acreditació de les pràctiques esmentades, si bé sabrà que l'ordenament jurídic, en ser una situació objectivament distinta, també podrà donar un tracte distint.

El títol IV, finalment, crea el Consell Valencià de Responsabilitat Social, òrgan col·legiat i de participació en matèria de responsabilitat social, al mateix temps que es constitueix com a observatori valencià de la responsabilitat social i actua com a òrgan d'informació i consulta en aquella matèria.

Aquesta disposició està inclosa en el Pla normatiu de l'administració de la Generalitat de 2017.

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1. Objecte

L'objecte d'aquesta llei és promoure i fomentar en l'àmbit de la Comunitat Valenciana el desenvolupament d'accions i polítiques socialment responsables en les administracions públiques, el seu sector públic instrumental, en les empreses i, en general, en les organitzacions públiques o privades, perquè en el disseny, desenvolupament i posada en marxa de les seues polítiques, plans, programes, projectes i operacions s'assumisquen criteris de sostenibilitat social, ambiental, econòmica, financera i de transparència en la contractació amb condicions generals.

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. Les disposicions dels títols I i II d'aquesta llei s'aplicaran a:

- a) L'administració de la Generalitat.
- b) El sector públic instrumental de la Generalitat, en els termes definits en l'article 2.3 de la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'hisenda pública, del sector públic instrumental i de subvencions.
- c) Les entitats integrants de l'administració local de la Comunitat Valenciana i les entitats del seu sector públic vinculades o dependents.
- d) Les universitats públiques valencianes i les entitats del seu sector públic vinculades o dependents.

2. A l'efecte del que preveu aquesta llei, tindran la consideració d'administracions públiques: l'administració de la Generalitat i els seus organismes públics vinculats o dependents, les entitats integrants de l'administració local de la Comunitat Valenciana, les universitats públiques valencianes i els consorcis constituïts majoritàriament per administracions públiques territorials.

3. D'acord amb el règim institucional i la independència o autonomia funcional i orgànica de les Corts Valencianes, el Síndic de Greuges, la Sindicatura de

Comptes, el Consell Valencià de Cultura, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Comitè Econòmic i Social, el Consell Jurídic Consultiu i qualsevol altra institució estatutària d'anàloga naturalesa que es pugua crear en el futur, adaptaran les seues accions, les seues normes d'organització i funcionament al que preveu aquesta llei per a les administracions públiques en matèria de foment de la responsabilitat social.

4. Les previsions del títol III d'aquesta llei seran aplicables a les empreses — incloses les cooperatives i les entitats d'economia social—, entitats, organitzacions i als treballadors i treballadores autònoms que compten amb centres de treball, oficines o establiments en el territori de la Comunitat Valenciana.

Article 3. Definicions

A l'efecte de la present llei s'entén per:

— Auditoria social: avaluació sistemàtica i documentada realitzada per una persona física, entitat o organisme acreditat del compliment de l'entitat del seu codi de bones pràctiques de responsabilitat social i, si és el cas, del compliment de les especificacions de la certificació de responsabilitat social corporativa, d'una inversió o d'un producte.

— Codi ètic: declaració formal d'una organització pública o privada de sotmetre's a una autoregulació vinculant i vinculada al repertori de les bones pràctiques de responsabilitat social. Així com, si és el cas, l'exigència d'aquestes bones pràctiques a proveïdors, contractistes i concessionaris.

— Comerç just: sistema comercial basat en el diàleg, la transparència i el respecte que cerca una major equitat en el comerç internacional prestant especial atenció als criteris socials i ambientals arreplegats a la Resolució del Parlament Europeu sobre comerç just i desenvolupament (2005/2245 [INI]), de 6 de juliol de 2016, o la que la substituïska. Contribueix al desenvolupament sostenible oferint millors condicions comercials i assegurant els drets de productors i productores i treballadores i treballadors desfavorits, especialment en el sud.

- Consum socialment responsable: conducta consistent en la inclusió de criteris ètics, socials o ambientals a l'hora de contractar serveis o comprar i consumir productes.
- Contractació pública socialment responsable: aquella que té en compte aspectes socials, ètics i ambientals en els procediments de licitació com poden ser, entre altres, les oportunitats d'ocupació, el treball digne, el compliment amb els drets socials i laborals, la inclusió social, la igualtat d'oportunitats, l'accessibilitat universal i el disseny per a totes les persones, la consideració dels criteris de sostenibilitat, incloses les qüestions de comerç just i un compliment voluntari més ampli de la responsabilitat social empresarial, alhora que s'hi respecten els principis consagrats en el Tractat de la Unió Europea i les directives de contractació.
- Desenvolupament sostenible: aquell que satisfà les necessitats de la generació present sense comprometre la capacitat de les generacions futures per a satisfer les seues pròpies necessitats i que es trobe en la intersecció de l'esfera social, econòmica i mediambiental.
- Grups d'interès: aquells col·lectius que es veuen afectats directament o indirectament per l'exercici de l'activitat de l'organització i, per tant, també tenen la capacitat d'afectar directament o indirectament el desenvolupament d'aquesta.
- Memòria de responsabilitat social: document que expressa la vinculació i compromís de l'entitat amb les polítiques de responsabilitat social i sostenibilitat, així com la posada en marxa en l'organització d'aquest tipus de polítiques, i que mostra els resultats obtinguts.
- Acord d'integritat: acord entre una administració pública (en particular, un òrgan de contractació) i les empreses licitadores o les associacions o entitats que representen els seus interessos, pel qual es comprometen a seguir un procediment de contractació transparent i evitar qualsevol pràctica que pugui ser considerada com a corrupció.

— Producte i servei socialment responsable: el que es produeix, realitza i comercialitza d'acord amb les bones pràctiques de responsabilitat social, d'acord amb la política integrada de productes i serveis i la normativa europea sobre condicions socials de l'empresa, concebut amb criteris d'accessibilitat universal i disseny per a tots, i exclouent-ne el possible ús o consum en contra dels drets humans o amb deteriorament de la qualitat del medi ambient.

— Responsabilitat social: conjunt de compromisos voluntaris de divers ordre econòmic, social, ambiental i de bon govern adoptats per les empreses, les organitzacions i institucions públiques i privades, que constitueixen un valor afegit al compliment de la legislació aplicable i dels convenis col·lectius i que contribueixen al mateix temps al progrés social i econòmic en el marc d'un desenvolupament sostenible.

— Transparència en la contractació: utilització d'instruments en la contractació tant presencial com electrònica, especialment en la que inclou condicions generals, per a garantir que s'informa suficientment i de manera precisa, clara i comprensible els consumidors i destinataris dels productes o serveis objecte del contracte sobre el seu abast, els principals riscos econòmics i jurídics i el respecte als seus drets, en particular el relatiu al tractament i cessió de dades personals.

TÍTOL I

Del foment i la planificació de la responsabilitat social

Article 4. Principis rectors de l'acció administrativa

1. Les administracions públiques, en l'àmbit de les seues competències, fomentaran i impulsaran polítiques i accions de responsabilitat social. A aquest efecte, adoptaran estratègies basades en els principis de complementarietat, coordinació i transversalitat de manera que s'assegure una coherència en les seues polítiques i accions específiques.

2. Les administracions fomentaran l'adopció d'actuacions i pràctiques de responsabilitat social en les entitats privades, i promouran actuacions de

col·laboració amb les entitats privades per a la realització de projectes i accions que contribuïsquen a un desenvolupament sostenible.

3. Es visibilitzaran bones pràctiques de responsabilitat social a la Comunitat Valenciana que es donen en el sector públic i en el privat, per a afavorir la seua difusió i donar a conèixer el significat, les implicacions i els beneficis de la responsabilitat social, a través dels distints canals de difusió de la Generalitat Valenciana.

Article 5. La responsabilitat social en l'educació, la formació, la investigació, la cultura i l'esport

1. Les administracions públiques, en col·laboració amb els seus grups d'interès, adoptaran les mesures necessàries per a sensibilitzar, informar, divulgar i formar en matèria de responsabilitat social. Per a això, desenvoluparan campanyes informatives sobre què és la responsabilitat social especialment en els mitjans de comunicació de titularitat pública.

2. Les administracions públiques fomentaran la integració del valencià dins de l'estratègia de responsabilitat social corporativa, amb l'objecte d'impulsar l'ús de la llengua pròpia en totes les esferes de la nostra societat i sensibilitzar la ciutadania amb la diversitat cultural i lingüística.

3. Les administracions públiques fomentaran la inclusió dels valors de la responsabilitat social per mitjà de la formació i la seua incorporació en els programes formatius en tots els nivells educatius i en la investigació, fomentant els principis per a una formació especialitzada en tècniques de gestió socialment responsables.

4. Les administracions públiques fomentaran la inclusió dels valors de la responsabilitat social en el desenvolupament de les activitats físiques i competicions esportives que duguen a terme persones físiques o jurídiques.

Article 6. Del foment del consum de productes i serveis socialment responsables

1. Les administracions públiques fomentaran la integració dels principis de responsabilitat social en les polítiques de consum. Per a això, promouran la informació dirigida a la ciutadania sobre el consum cívic o responsable i donaran suport a les iniciatives de tercers en aquest àmbit, especialment de les organitzacions de persones consumidores i usuàries.

2. Les administracions públiques fomentaran, si és el cas, a través de les associacions de persones consumidores i usuàries de la Comunitat Valenciana, hàbits de compra, ús i gaudi de béns i serveis que suposen el consum de productes que incorporen valors ambientals o de sostenibilitat, socials i ètics, i el respecte dels drets de la infància en tota la cadena de producció, així com el comerç just, a fi d'afavorir el desenvolupament de pautes de consum responsable i sostenible en la ciutadania.

3. Les administracions públiques promouran la utilització de l'etiquetatge, tant de comerç just com d'un altre tipus, acreditat com a eina distintiva del compliment de criteris de responsabilitat social, i promouran els productes socialment responsables. En el cas de comerç just, l'etiquetatge ha de ser el reconegut per l'Organització Internacional del Comerç Just (WFTO), o la demostració fefaent que es compleixen els criteris arrellegats en l'article 2 de la Resolució del Parlament Europeu sobre comerç just i desenvolupament (2005/2245 [INI]), o la que la substituïska.

4. L'administració de la Generalitat i el seu sector públic promocionará en els seus actes protocol·laris, en la mesura que siga possible, el consum de productes autòctons valencians i de comerç just.

5. Les administracions públiques promouran un model de turisme sostenible, inclusiu, responsable i de qualitat, vetllant per la plena accessibilitat universal, respectant l'entorn i la societat receptora i tenint en compte les repercussions actuals i futures, econòmiques, socials i mediambientals de l'activitat turística. Així mateix, impulsaran la preservació i la millora dels recursos turístics i la planificació i la vertebració en el territori. En aquest sentit, promouran el

comportament socialment responsable de les empreses turístiques perquè contribuïsquen al desenvolupament sostenible i orientaran l'activitat turística cap a actuacions capaces de conciliar el desenvolupament econòmic sostenible, la competitivitat i l'eficiència amb la protecció del medi ambient.

Article 7. La responsabilitat social en les polítiques inclusives

Les administracions públiques, en el marc de les seues competències, adoptaran totes aquelles mesures necessàries tendents a garantir la inclusió de col·lectius vulnerables o en situació o risc d'exclusió social; la igualtat de tracte i no-discriminació; la igualtat d'oportunitats entre dones i homes; la igualtat retributiva; la conciliació de la vida personal, laboral i familiar; la flexibilitat horària; la reducció de jornada, així com la plena accessibilitat i la resta de drets reconeguts en la normativa específica de les persones amb diversitat funcional o amb discapacitat.

Article 8. La responsabilitat social en l'ocupació

1. Les administracions públiques promouran la qualitat en l'ocupació per mitjà de millores contínues en les condicions laborals i retributives, així com la creació d'ocupació estable i la reducció de la temporalitat o interinitat. Fomentaran la contractació indefinida, la formació contínua del seu personal, la promoció professional i totes aquelles mesures tendents a millorar les condicions d'ocupabilitat, més enllà dels mínims legals establits, i tenint com a premissa el diàleg social, la negociació col·lectiva i participació.
2. Les administracions públiques fomentaran, igualment la innovació, l'emprenedoria i el suport a l'autoocupació, la promoció del treball autònom i l'economia social, incentivant l'economia local a fi de fomentar el desenvolupament econòmic sostingut, sostenible i inclusiu en el territori.
3. Les administracions públiques promouran la contractació de persones amb diversitat funcional o amb discapacitat en les empreses i entitats privades. Així mateix, en l'àmbit de l'ocupació pública garantiran el seu accés, de conformitat, com a mínim, amb les quotes de reserva establides legalment.

Article 9. La responsabilitat social i el compromís amb el medi ambient

1. Les administracions públiques promouran mesures, accions i pràctiques per a minimitzar l'impacte ambiental de les seues decisions i de la seua activitat, amb l'objecte de reduir els efectes del canvi climàtic i propiciar el respecte a la biodiversitat i la preservació dels ecosistemes valencians, el paisatge i el patrimoni cultural i històric.

En la presa de decisions, i més enllà del compliment de les exigències legals, adoptaran mesures complementàries que siguen respectuoses amb el medi ambient i que fomenten, entre altres, aspectes com l'estalvi energètic, la disminució de residus, la reducció de radiacions, el control d'emissions, les energies renovables, el control de l'obsolescència programada, el reciclatge i el consum de productes ecològics certificats.

2. Les administracions públiques fomentaran que les entitats privades i els sectors econòmics de la Comunitat Valenciana porten a terme accions o mesures per a l'estalvi d'energia i aigua, la disminució de residus i emissions, l'impuls de l'economia circular, la utilització de les energies renovables i la protecció de la biodiversitat.

Article 10. La responsabilitat social i la cooperació al desenvolupament

1. Les administracions públiques fomentaran que les entitats de l'economia social, les empreses i les organitzacions empresarials de la Comunitat Valenciana puguen contribuir als esforços de la cooperació per al desenvolupament i al compliment de l'Agenda 2030 per al desenvolupament aportant la seua experiència i recursos en els distints sectors de la seua activitat, assegurant sempre el caràcter no lucratiu d'aquesta activitat i d'acord amb els requisits establits en la normativa que regula la cooperació valenciana al desenvolupament.

2. La participació en actuacions de cooperació al desenvolupament que realitzen tant les cooperatives com les empreses o organitzacions empresarials de la Comunitat Valenciana, en col·laboració amb les administracions públiques valencianes, es durà a terme sempre en el marc de la responsabilitat social

empresarial i en intervencions enfocades al desenvolupament sostenible i equitatiu d'economies locals que permeten millorar les condicions de vida de les persones fora de les nostres fronteres, sense que en cap cas aquestes actuacions puguen estar subvencionades amb fons públics. En concret, es fomentarà el comerç just, reconegut per la Unió Europea com a eina de cooperació i educació per al desenvolupament i afavoridor del desenvolupament sostenible i la reducció de la pobresa.

3. Les administracions públiques fomentaran aliances publicoprivades del sector privat amb organitzacions no governamentals per al desenvolupament, universitats del sistema universitari valencià, sector públic i organitzacions de la societat civil, per a realitzar projectes que contribuïsquen a un desenvolupament econòmic sostenible.

TÍTOL II

La responsabilitat social en les administracions públiques

Article 11. La gestió pública socialment responsable

Les administracions públiques, a més de fomentar la responsabilitat social sectorial prevista en el títol I d'aquesta llei, duran a terme polítiques i accions socialment responsables, que conduïsquen a un model de gestió pública que impulse la coresponsabilitat entre tots els actors amb un sistema de governança participativa.

Article 12. Contractació pública socialment responsable

1. Les administracions públiques usaran la contractació pública com a instrument estratègic per a incorporar en els plecs de contractació criteris socials, ambientals, ètics, de transparència i els derivats d'altres polítiques públiques, en el marc de la normativa bàsica estatal en matèria de contractes públics.

La incorporació dels esmentats criteris no podrà suposar en cap cas la infracció dels principis de la contractació: igualtat, no-discriminació, publicitat, lliure

concurrència, actuació transparent i proporcionada i la lliure prestació de serveis.

2. Les administracions públiques impulsaran la contractació pública socialment responsable que incremente l'eficiència de la despesa pública i facilite la participació de petites i mitjanes empreses. Així mateix, impulsaran els acords d'integritat en la contractació pública.

A aquests efectes, els òrgans de contractació reservaran la participació en el procés d'adjudicació de determinats contractes d'obres, subministraments i serveis a centres especials d'ocupació i empreses d'inserció. Es podran reservar contractes amb les condicions i requisits establits en l'article 77 de la Directiva 2014/24/UE, del Parlament i el Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública, i en la disposició addicional quarta de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, o normes que les substituïsquen.

Mitjançant un acord del Consell es fixarà el percentatge mínim de reserva així com les condicions i àrees d'activitat de la reserva.

Article 13. Incorporació de clàusules de responsabilitat social i de transparència en la contractació pública

1. Les administracions públiques inclouran en la contractació pública clàusules de responsabilitat social i de transparència, bé com a criteris d'adjudicació o com a condicions especials d'execució, en els plecs de clàusules administratives particulars, en el sentit següent:

a) Incorporaran una clàusula contractual en tots els contractes públics que establisca que les persones o entitats licitadores, contractistes o subcontractistes o empreses filials o empreses interposades, no poden realitzar operacions financeres en paradisos fiscals que siguin considerades delictives, com delictes de blanqueig de capitals, frau fiscal o contra la hisenda pública. Amb aquest fi, s'exigirà a les persones o entitats licitadores, contractistes o subcontractistes o empreses filials o empreses interposades, l'aportació de la corresponent declaració responsable als efectes oportuns.

b) Incorporaran l'advertència que el contracte es troba subjecte al compliment de les disposicions legals, reglamentàries i convencionals vigents que hi siguin aplicables, en matèria laboral, de seguretat social i de seguretat i salut en el treball. En el cas que els contractes afecten empreses amb 50 o més persones treballadores, hauran d'incloure l'advertència relativa al compliment, com a mínim, de la quota legal de reserva de llocs de treball per a persones amb diversitat funcional o amb discapacitat.

c) Incorporaran l'obligació que les persones o entitats licitadores indiquen el conveni col·lectiu sectorial de referència, o l'estatut professional del soci, en el cas de cooperatives en què els treballadors siguin socis, així com les condicions més beneficioses, si existiren, que serà l'aplicable a les persones treballadores que realitzen l'activitat objecte del contracte, en el cas de resultar-ne adjudicataris. Indicaran, així mateix, una plantilla mínima, expressada en nombre de persones treballadores i nombre d'hores de treball necessàries per a una correcta prestació dels serveis. Aquesta plantilla mínima no podrà ser modificada unilateralment pel contractista, sense perjudici d'allò establert en la legislació bàsica en matèria de contractes públics. També incorporaran l'obligació de les persones o entitats licitadores de facilitar tota la informació que es requereix sobre les condicions de treball que, una vegada adjudicat el contracte, s'apliquen efectivament a les persones treballadores.

d) Indicaran que la persona o entitat adjudicatària, al llarg de tota l'execució del contracte, haurà de respectar totes les condicions laborals i salarials recollides en el conveni col·lectiu sectorial de referència, llevat que s'establisquen condicions més beneficioses.

e) Indicaran l'obligació de l'adjudicatari de subrogar-se com a ocupador en les relacions laborals. L'òrgan de contractació haurà de facilitar als licitadors, en el mateix plec, la informació sobre les condicions dels contractes de les persones treballadores a qui afecte la subrogació per a permetre l'avaluació dels costos laborals que implicarà aquesta mesura, amb salvaguarda dels seus drets de protecció de dades. A aquest efecte, l'empresa que efectuarà la prestació objecte del contracte a adjudicar i que tinga la condició d'ocupadora dels

treballadors i treballadores afectats, estarà obligada a proporcionar la referida informació exacta i veraç a l'òrgan de contractació, a requeriment d'aquell.

Alhora, haurà d'incorporar-se en l'anunci de licitació l'advertència que aquesta contractació es troba sotmesa a la subrogació dels contractes de treball de tots els treballadors i treballadores que, a pesar de pertànyer a una altra contracta, realitzen l'activitat objecte del contracte, i la nova empresa quedarà subrogada en els drets i obligacions laborals i de seguretat social de l'anterior.

f) Determinaran els criteris que han de servir de base per a l'adjudicació del contracte a l'oferta econòmicament més avantatjosa per a l'administració, entesa com aquella que no sols tinga en compte el menor preu, sinó també paràmetres d'eficàcia, de manera que s'adjudique a l'oferta de millor relació cost-eficàcia, sempre que no repercutisca en un menyscabament de les condicions laborals, salarials i socials dels treballadors i treballadores afectats per la contractació o la subcontractació i es vetlle per les condicions i qualitat del servei que s'ofereix.

Els criteris podran estar relacionats amb els costos o amb un altre paràmetre que permeta identificar l'oferta que presenta la millor relació cost-eficàcia, com el cost del cicle de vida o criteris qualitius que permeten identificar l'oferta que presenta la millor relació qualitat-preu.

Els criteris esmentats han d'estar vinculats a l'objecte del contracte i a tot allò que es referisca o integre les prestacions que hagen de realitzar-se en virtut del contracte esmentat, en qualsevol dels seus aspectes i en qualsevol etapa del seu cicle de vida, inclosos els factors que intervenen en els processos següents:

- en el procés específic de producció, prestació o comercialització, si és el cas, de les obres, els subministraments o els serveis, o
- en el procés específic d'una altra etapa del seu cicle de vida, encara que no pertanguen a la part substancial.

g) Inclouran, sempre que siga possible, productes basats en el comerç just, productes ecològics o respectuosos amb el medi ambient com a criteri

d'adjudicació o condició d'execució del contracte. A aquest efecte, podran requerir etiquetes específiques de comerç just reconegudes per l'Organització Internacional del Comerç Just (WFTO) o bé etiquetes equivalents, o qualsevol altre mitjà adequat de prova que demostre que compleixen els requisits de l'etiqueta específica en consonància amb els criteris arrellegats en l'article 2 de la Resolució del Parlament Europeu sobre comerç just i desenvolupament (2005/2245 [INI]), o la que la substituïska.

h) Inclouran clàusules lingüístiques no discriminatòries relatives a l'ús del valencià durant l'execució dels contractes, de conformitat amb el que disposa la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, i la normativa de desenvolupament.

i) Inclouran, sempre que en l'expedient es justifique tant l'oportunitat d'incloure aquest compromís com la seua compatibilitat amb els principis de lliure competència, vinculació amb l'objecte del contracte, proporcionalitat, no-discriminació i lliure prestació de serveis, el compromís d'establir retribucions salarials als treballadors i treballadores superiors a les establides en el conveni col·lectiu sectorial i territorial per l'execució del contracte, de la manera que es determine en els plecs que regeixen la licitació. ¹

2. Les administracions públiques també inclouran en la contractació pública criteris relatius al compliment del principi de transparència per part de les persones o entitats licitadores en la contractació amb condicions generals. Aquestes clàusules garantiran que s'informa de manera suficient, clara, precisa i comprensible els consumidors i destinataris dels productes i serveis sobre els principals riscos econòmics i jurídics i el respecte als seus drets, en particular el relatiu al tractament i cessió de dades personals. Reglamentàriament es podran regular segells de qualitat i criteris objectius per a facilitar l'acreditació del compliment del principi de transparència.

¹ L'apartat i) de l'article 13.1 es modifica per l'article 75 de la **Llei 7/2023, de 26 de desembre**, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat (DOGV núm. 9756 de 30.12.2023).

3. Els òrgans de contractació establiran en els plecs mecanismes suficients per al compliment de les clàusules de responsabilitat social i de transparència, de conformitat amb el que estableix la normativa bàsica contractual.

4. Reglamentàriament es desenvoluparà la inclusió de clàusules de responsabilitat social i de transparència en la contractació pública, així com dels principis ètics i les regles de conducta a què han d'adequar la seua activitat els contractistes, i per a això es preveurà l'elaboració de guies o plecs de contractació que faciliten l'aplicació d'aquest article pels òrgans de contractació. Així mateix, es regularà reglamentàriament l'aplicació de clàusules de responsabilitat social i de transparència en les convocatòries d'ajudes i subvencions.

Article 14. De la gestió responsable dels recursos humans

Les administracions públiques afavoriran, per mitjà del diàleg amb grups d'interès, entre altres, l'aplicació de fórmules com el teletreball que permeten la flexibilitat i la racionalització d'horaris, la conciliació de la vida familiar, personal i professional; així mateix fomentaran la implicació del seu personal en accions de voluntariat corporatiu o de responsabilitat social. La gestió responsable dels recursos humans ha d'anar dirigida a l'eficàcia, eficiència i millora del servei prestat a la ciutadania.

Article 15. De l'administració socialment responsable en la prestació de serveis públics

1. Les administracions públiques duran a terme mesures de modernització i millora contínua de la qualitat dels serveis públics que presten a la ciutadania de la Comunitat Valenciana, i instrumentaran accions específiques destinades a millorar les relacions d'aquesta amb l'administració valenciana, per mitjà de l'aplicació d'instruments de gestió lligats a la utilització de tecnologies de la informació i de la comunicació.

2. En compliment d'aquest objectiu, i sense perjudici de la seua regulació específica, s'avançarà en la reducció o supressió de les càrregues administratives, la racionalització i simplificació dels procediments

administratius, per a dotar-los de major celeritat, eficàcia i eficiència en la seua gestió, d'acord amb els principis de bona administració prioritant l'ús de noves tecnologies de la informació, procurant l'actualització permanent i garantint l'accessibilitat universal i el disseny inclusiu.

Article 16. Gestió responsable en la transparència de l'activitat pública

1. Les administracions públiques arbitraran mecanismes per a impulsar el govern obert, l'ètica pública, la transparència, la participació i la col·laboració en la gestió pública, a fi de generar vincles de confiança entre la ciutadania i les institucions.

2. Amb aquesta finalitat, entre altres i sense perjudici de l'aplicació del Codi de bon govern de la Generalitat, incorporaran al portal de transparència les memòries de sostenibilitat o responsabilitat social que s'elaboren d'acord amb el que preveu aquesta llei.

3. Els portals de transparència i els portals web de les administracions públiques hauran de complir el nivell d'accessibilitat i disseny universal segons els estàndards internacionals, tenint en compte especialment els col·lectius de persones amb majors dificultats.

Article 17. Pla valencià de la responsabilitat social

1. El Consell aprovarà el Pla valencià de responsabilitat social com a instrument de planificació i gestió de la Generalitat per a dur a terme la seua política en coordinació amb els plans estatals en la matèria. S'hi fixaran els objectius, les mesures, actuacions i els indicadors a adoptar durant la seua vigència.

El pla serà de caràcter transversal, plurianual i amb la vigència que en el mateix pla s'estipule. El Consell Valencià de Responsabilitat Social emetrà un informe sobre el pla, després d'un procés participatiu. Tot això, a proposta de la conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria de responsabilitat social.

2. La resta d'administracions públiques, en el marc de les seues competències, podran comptar amb instruments de planificació que serviran, en tot cas, per a valorar la seua inclusió en la xarxa de municipis socialment responsables a què es refereix l'article 20 d'aquesta llei.

Article 18. Memòria anual de responsabilitat social

1. La conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria de responsabilitat social elaborarà una memòria anual en què s'arreglarà el conjunt de polítiques, mesures i accions dutes a terme en matèria de responsabilitat social per l'administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental. En la memòria s'inclourà el grau d'execució pressupostària i d'objectius del pla valencià de responsabilitat social.

Amb aquest fi, en els dos mesos següents al tancament de cada exercici pressupostari, les conselleries i restants organismes que integren el sector públic, trametran a la conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria de responsabilitat social, un informe sobre les iniciatives que, dutes a terme en l'exercici de les seues competències, vinguen emmarcades en l'àmbit de la responsabilitat social.

2. Dins del període de sis mesos següents al tancament de cada exercici pressupostari, la persona titular de la conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria de responsabilitat social presentarà la memòria mencionada al Consell i, mitjançant compareixença davant la comissió parlamentària corresponent, a les Corts Valencianes. Així mateix, la memòria es publicarà en el portal de transparència.

Article 19. Contingut de la memòria

1. La memòria inclourà tot el conjunt de polítiques, mesures, accions i actuacions desenvolupades pels diferents organismes públics de l'administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental, emmarcades en l'àmbit de la responsabilitat social.

2. El contingut de la memòria versarà sobre cinc eixos fonamentals: protecció ambiental, inclusió social i drets laborals, bon govern, foment de la cooperació al desenvolupament i el comerç just i R+D+I socialment responsable.

Dins de cada eix, la memòria arreplegarà els continguts següents:

a) Protecció ambiental: actuacions referents al consum energètic, la reducció d'emissions i abocaments, la gestió de residus, reciclatge, la gestió ambiental i preservació de la biodiversitat, les energies renovables, la contractació pública amb criteris ambientals, el consum responsable i sostenible, així com totes aquelles actuacions susceptibles de ser incloses en aquest apartat.

b) Inclusió social i drets laborals: aspectes referents al diàleg social i la negociació col·lectiva, les polítiques d'igualtat i conciliació, la diversitat, l'accessibilitat universal, la salut, seguretat i higiene en el treball, la formació i promoció professional, l'ocupació i les retribucions, l'acció social i els altres continguts relacionats amb els aspectes arreplegats en aquest apartat.

c) Bon govern: mesures adoptades referents a codis ètics, transparència en la gestió i accés a la informació pública, millora de la qualitat dels serveis prestats a la ciutadania, reducció de càrregues administratives, innovació i contractació pública socialment responsable, així com la resta de mesures susceptibles de ser incloses en aquest apartat.

d) Foment de la cooperació al desenvolupament i el comerç just: accions de cooperació al desenvolupament i d'aplicació de criteris ètics de comerç just portades a terme en el marc de la col·laboració i les aliances publicoprivades generades a què es refereix l'article 10 d'aquesta llei, així com les mesures i actuacions relatives a la introducció de criteris ètics de comerç just en la contractació i la compra públiques.

e) R+D+I socialment responsable: iniciatives, accions i projectes de foment de la investigació, el desenvolupament i la innovació relacionades amb els objectius de salut o benestar i qualitat de vida de les persones, considerant l'atenció a la vulnerabilitat i el seu impacte social, com també amb informació

sobre el seu impacte en la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS).

3. Sense perjudici del que preveu l'apartat anterior, en la memòria anual s'arreglaran també les actuacions referents a la promoció del valencià, la participació activa en la societat i, especialment, en la comunitat local, el voluntariat, les pràctiques de comerç just dutes a terme i qualssevol altres que mostren un compromís amb els valors i principis de la responsabilitat social i la sostenibilitat.

Article 20. Xarxa de territoris socialment responsables

1. La conselleria competent en matèria de responsabilitat social crearà la xarxa valenciana de territoris socialment responsables, de la qual podran formar part aquells que compten amb polítiques per a gestionar els impactes socials, laborals, ambientals, econòmics i culturals, que facen compatible una economia competitiva amb la cohesió social i la millora de la vida de la ciutadania a través d'un enfocament de governança participativa.

2. A l'efecte, la conselleria competent en matèria de responsabilitat social crearà un distintiu que visualitze externament els territoris socialment responsables.

3. La xarxa valenciana de territoris socialment responsables s'integrarà o coordinarà, si és el cas, amb altres de semblants que existisquen tant a nivell estatal com autonòmic.

TÍTOL III

La responsabilitat social en les entitats valencianes

Article 21. Entitats socialment responsables de la Comunitat Valenciana

A l'efecte d'aquesta llei, es consideraran entitats valencianes socialment responsables aquells treballadors i treballadores autònoms, empreses i tot tipus d'organitzacions públiques i privades que, qualificades de conformitat amb el procediment previst en aquesta llei i el seu desenvolupament reglamentari, a

més del compliment estricte de les obligacions legals vigents, hagen adoptat la integració voluntària en el seu govern, gestió i en la seua estratègia empresarial dels valors següents, d'acord amb la materialitat i especificitat de l'entitat.

a) Aspectes ètics: per mitjà de la seua plasmació en un codi ètic o instrument anàleg que reflectisca el compromís de l'entitat amb el bon govern corporatiu. S'inclouran programes d'observança (*compliance*), i es valorarà, entre altres aspectes, l'existència de portals de transparència i de mecanismes interns d'integritat; la relació de l'entitat amb altres empreses per a evitar pràctiques de competència deslleial i amb els seus proveïdors a fi de visualitzar-ne els criteris ètics i de comerç just en la selecció; el respecte, la protecció i la defensa de la naturalesa i dels drets humans en tota la cadena de subministrament; la participació en actuacions de cooperació al desenvolupament; la realització de projectes en la comunitat de caràcter cultural, esportius, benèfics, lúdics o socials; la creació d'estructures de formació, càtedres i instituts d'estudi; l'adopció de protocols i instruments per a garantir el compliment del principi de transparència en la contractació, o l'adhesió a mecanismes de resolució arbitral o per mediació de conflictes sorgits amb persones consumidores i clientela.

b) Aspectes socials i laborals: aspectes socials referents a la implicació de l'empresa en la millora social del seu entorn, la col·laboració amb el tercer sector, la promoció del voluntariat, el suport al treball de les entitats socials, la participació en projectes socials que milloren la qualitat de vida de les persones més vulnerables, la promoció de valors socials i l'educació per a la salut.

També aspectes laborals referits, com a mínim, a la garantia d'oferir un entorn laboral segur i saludable, la realització d'accions de formació i actualització professional, la disposició de plans d'igualtat, la no-discriminació i inclusió de la diversitat en totes les seues manifestacions, la garantia d'igualtat retributiva entre dones i homes, la inclusió de col·lectius en risc d'exclusió social, l'estabilitat en l'ocupació i a la conciliació de la vida personal, laboral, familiar i de coresponsabilitat entre dones i homes.

c) Aspectes ambientals: referits a les accions adoptades per a la protecció de la biodiversitat, lluita contra el canvi climàtic, impuls de l'economia circular, a l'ús

eficient dels recursos o aparells o productes sostenibles ambientalment, a l'avaluació del cicle de vida i a la prevenció de la contaminació, com també el consum responsable i sostenible.

d) Aspectes d'R+D+I socialment responsable. Referits a la cultura innovadora socialment responsable de l'organització o l'empresa, a través de la realització o el patrocini d'activitats d'R+D+I dirigides a col·lectius vulnerables, considerant el seu impacte en la salut, el benestar i la qualitat de vida de les persones.

Article 22. Avaluació de la responsabilitat social. La memòria de responsabilitat social

1. A l'efecte de ser qualificades com a entitats socialment responsables, les entitats valencianes hauran de presentar una memòria de responsabilitat social que arreplegue els resultats analítics sistemàtics i l'avaluació dels aspectes que integren la responsabilitat social de les entitats referides en l'article anterior i seguir el procediment de verificació previst en aquesta llei i les seues normes de desenvolupament.

2. La memòria de responsabilitat social s'ajustarà als principis següents: haurà de ser transparent, inclourà opinions dels grups d'interès, serà auditable, completa, rellevant, adequada al context organitzacional sobretot tenint en compte les entitats i empreses de menys de 50 persones empleades, precisa, neutral, comparable i clara.

3. La memòria de responsabilitat social es basarà en qualsevol dels models nacionals i internacionals existents i expressarà la vinculació i compromís de l'entitat amb les polítiques de responsabilitat social i sostenibilitat, així com la posada en marxa en la seua organització d'aquest tipus de polítiques, mostrant els resultats obtinguts.

Article 23. Verificació de la responsabilitat social

1. La verificació de la responsabilitat social es durà a terme per mitjà d'una auditoria social externa, a realitzar per una persona física, entitat o organisme independent especialitzat en auditories, certificació o normalització de qualitat o

responsabilitat social que ostente acreditació oficial en vigor, de conformitat amb el que s'establisca reglamentàriament.

2. La verificació de la responsabilitat social es realitzarà a través d'un informe de revisió preparat per un tercer independent que, sense caràcter exhaustiu, tindrà el contingut següent:

- a) Títol que indique que es tracta d'un informe de verificació independent.
- b) Ha d'identificar amb claredat la informació revisada i l'entitat o entitats a què es refereix el període revisat.
- c) Els estàndards o criteris usats en la seua preparació.
- d) La identificació de l'estàndard o estàndards usats en la revisió així com els procediments de revisió aplicats.
- e) Conclusió de la persona auditora basant-se en el treball realitzat, així com la seua identificació, nom i adreça.
- f) Aspectes de millora o recomanacions, si es considera necessari, sobre aspectes relatius al control intern, sistemes de gestió, els mètodes de càlcul, els sistemes d'informació (*reporting*) o altres aspectes que contribuïsquen a la responsabilitat social.

3. Reglamentàriament es definiran els criteris que s'exigisquen per a obtenir la qualificació com a auditor o auditora d'entitats socialment responsables a la Comunitat Valenciana.

4. Reglamentàriament es regularà un model simplificat de verificació per als treballadors i les treballadores autònoms, com també per a les entitats i les empreses de menys de 50 persones en plantilla, prenent com a paràmetres el nombre de persones treballadores com també la major o menor salubritat, perillositat i impacte ambiental de l'activitat.

L'elaboració del model simplificat anirà a càrrec de la conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria de responsabilitat social en el termini

corresponent, amb la finalitat de reduir el cost de la verificació de la responsabilitat social.

5. El Consell establirà mecanismes de col·laboració, assistència i suport, inclosos programes d'ajudes, dirigits a les entitats petites, pimes i micropimes —incloses les de l'economia social— i a les persones treballadores autònomes per a promoure i facilitar l'avaluació i la verificació de la responsabilitat social.

Article 24. Qualificació d'entitat valenciana socialment responsable

1. La conselleria competent per a atorgar la qualificació d'entitat valenciana socialment responsable serà la conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria d'economia; podrà crear-se, així mateix, un segell o distintiu que acredite una entitat com a entitat valenciana socialment responsable.

2. El procediment per a obtenir la qualificació d'entitat valenciana socialment responsable s'iniciarà a instància de part. Reglamentàriament es regularan els requisits per a atorgar-la i tot allò referent a la revocació i homologació de la qualificació atorgada per una altra comunitat autònoma, per l'administració general de l'Estat o per altres estats o organitzacions internacionals.

3. Així mateix, es preveurà reglamentàriament un procediment simplificat per a atorgar la qualificació d'entitat valenciana socialment responsable a totes aquelles amb domicili a la Comunitat Valenciana que ja compten amb una memòria de responsabilitat social elaborada d'acord amb qualsevol dels models nacionals i internacionals existents i oportunament verificada.

Article 25. Registre d'Entitats Valencianes Socialment Responsables

1. Es crea el Registre d'Entitats Valencianes Socialment Responsables, adscrit a la conselleria competent en matèria d'economia. Reglamentàriament es desenvoluparà tot allò referent al seu règim d'organització i funcionament.

2. El registre gaudirà de caràcter públic i naturalesa administrativa i s'hi inscriuran les empreses i entitats que hagen obtingut la qualificació anterior, així com les seues revocacions.

Article 26. Beneficis de l'atorgament de la declaració d'entitat valenciana socialment responsable, les que tinguen una qualificació semblant i aquelles que acrediten pràctiques de responsabilitat social

Les entitats qualificades com a entitat valenciana socialment responsable, totes aquelles que tinguen una qualificació semblant atorgada per una altra comunitat autònoma, per l'administració general de l'Estat o per altres estats o organitzacions internacionals, així com aquelles que acrediten pràctiques de responsabilitat social, gaudiran, com a mínim, dels beneficis següents:

- a) En matèria de contractació pública: es considerarà un criteri de desempat en l'adjudicació, de conformitat amb el que preveu la legislació sobre contractes del sector públic, bé tenir la condició d'entitat valenciana socialment responsable, o qualificació semblant, o bé ser l'empresa que haja posat en marxa el nombre més gran d'iniciatives en l'àmbit de la responsabilitat social corporativa.
- b) En matèria de concessió d'ajudes públiques i subvencions: les bases reguladores i les convocatòries d'ajudes i subvencions establiran com a criteri de valoració o ponderació en el seu atorgament, i en funció del seu objecte, la qualificació d'entitat valenciana socialment responsable o qualificació semblant, així com la realització de pràctiques de responsabilitat social.
- c) Exhibició de segell o distintiu: les entitats valencianes socialment responsables, qualificades d'acord amb el que preveu aquesta llei, podran usar i publicitar en totes les seues relacions el distintiu que les acredite com a tals. La conselleria competent en matèria d'economia vetllarà pel correcte ús del distintiu.
- d) Beneficis fiscals: la normativa autonòmica reguladora dels tributs propis podrà establir beneficis fiscals per a les entitats declarades entitat valenciana socialment responsable.

TÍTOL IV

Del Consell Valencià de Responsabilitat Social

Article 27. Creació del Consell Valencià de Responsabilitat Social

1. Es crea el Consell Valencià de Responsabilitat Social, òrgan col·legiat i de participació de la societat civil organitzada, adscrit a la conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria de responsabilitat social.
2. En el Consell Valencià de Responsabilitat Social estaran representades, de manera quadripartida i paritària, les administracions públiques valencianes, les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, així com altres organitzacions i institucions —incloses les de l'economia social— amb representativitat reconeguda i interès en l'àmbit de la responsabilitat social corporativa en la Comunitat Valenciana.

Article 28. Funcions del Consell Valencià de Responsabilitat Social

1. El Consell Valencià de Responsabilitat Social es configura com a òrgan de referència per a la promoció i l'assessorament en la programació de les polítiques de la Generalitat en matèria de responsabilitat social.
2. El Consell Valencià de Responsabilitat Social, que podrà comptar amb comissions i grups de treball, es constitueix així mateix com a observatori valencià de la responsabilitat social i actuarà com a òrgan d'informació i consulta en matèria de responsabilitat social.
3. El Consell Valencià de Responsabilitat Social tindrà, entre altres, les funcions següents:
 - a) Informar sobre les normes de la Generalitat en matèria de responsabilitat social.
 - b) Fomentar i potenciar les iniciatives de responsabilitat social en l'àmbit empresarial.
 - c) Col·laborar en l'execució de les polítiques en matèria de responsabilitat social.

- d) Informar sobre el pla valencià de responsabilitat social.
- e) Articular un sistema d'informació en matèria de responsabilitat social, actuant com un òrgan permanent de recollida i anàlisi de la informació autonòmica, estatal, europea i internacional sobre responsabilitat social, inclosa informació estadística actualitzada.
- f) Avaluar l'efecte de les polítiques institucionals posades en marxa en matèria de responsabilitat social i realitzar-ne un seguiment, establint els indicadors corresponents sobre l'acció i el resultat de les polítiques de responsabilitat social a la Comunitat Valenciana.
- g) Crear un fòrum d'intercanvi i comunicació sobre la responsabilitat social entre organismes públics, empreses privades, entitats d'economia social i organitzacions i institucions de reconeguda representativitat de la Comunitat Valenciana.
- h) Elaborar un informe anual sobre l'impacte de les polítiques de responsabilitat social a la Comunitat Valenciana.
- i) Realitzar estudis i informes tècnics en matèria de responsabilitat social i formular recomanacions i propostes.
- j) Promoure accions formatives en matèria de responsabilitat social.
- k) Realitzar funcions d'anàlisi i seguiment del compliment dels criteris i obligacions de contractació pública socialment responsable que estableix aquesta llei i de l'aplicació de clàusules de responsabilitat social i de transparència en la contractació pública i en les subvencions.
- l) Qualsevol altra funció relacionada amb l'àmbit de les seues competències que se li atribuïska legalment o reglamentària.

4. Reglamentàriament es regularà la composició, organització i funcionament del Consell Valencià de Responsabilitat Social, tant en el seu vessant d'òrgan col·legiat i de participació en matèria de responsabilitat social com en el d'observatori valencià de la responsabilitat social. En aquest últim cas, el

reglament de desenvolupament articularà la participació prioritària de les universitats públiques valencianes i de l'administració local, i establirà l'estructura i el funcionament per a portar a terme les seues tasques.

5. La conselleria competent en matèria de responsabilitat social prestarà al Consell Valencià de Responsabilitat Social el suport administratiu i la dotació de mitjans tècnics, materials i econòmics suficients per a realitzar les seues funcions.

6. El Consell Valencià de Responsabilitat Social es reunirà amb una periodicitat mínima de dues vegades a l'any.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Pla de formació

L'òrgan competent en matèria de responsabilitat social instarà, en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, l'òrgan competent en matèria de formació en l'àmbit de l'administració de la Generalitat perquè, en el seu pla de formació, incloga cursos en matèria de responsabilitat social i contractació pública socialment responsable, a fi de conscienciar i formar el seu personal empleat públic en aquesta matèria.

Segona. Administració local

Les administracions locals, en l'àmbit de les seues competències, elaboraran memòries de responsabilitat social, que versaran sobre el conjunt de polítiques, mesures i accions dutes a terme en aquesta matèria.

Amb aquest fi, la Generalitat establirà els corresponents mecanismes de col·laboració, cooperació i suport.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Única. Règim jurídic transitori per a la inclusió de clàusules de responsabilitat social

En allò en què no s'opose al que estableixen aquesta Llei i la normativa bàsica en matèria de contractació del sector públic, caldrà ajustar-se, fins que s'aprove el desenvolupament reglamentari previst en l'article 13.4 d'aquesta Llei, al que disposa l'Acord de 27 de març de 2015, del Consell, pel qual s'estableixen directrius per a l'aplicació de clàusules de caràcter social en la contractació de l'administració de la Generalitat i el seu sector públic, com també en matèria de subvencions de l'administració de la Generalitat.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen al que disposa aquesta Llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Desenvolupament de la Llei

1. S'autoritza el Consell per a dictar les disposicions necessàries per al desenvolupament i l'aplicació d'aquesta Llei.
2. Els desenvolupaments reglamentaris que preveu aquesta Llei es duran a terme en el termini màxim de vuit mesos des de la seua entrada en vigor, excepte el que hi ha previst en l'article 13.4, que s'haurà de materialitzar en un termini màxim de sis mesos.
3. El Consell haurà d'aprovar el Pla valencià de responsabilitat social a què es refereix l'article 17 en el termini d'un any des de l'entrada en vigor.

Segona. Entrada en vigor

Aquesta llei entrarà en vigor als vint dies de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Per tant, ordene que tots els ciutadans i totes les ciutadanes, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir aquesta llei.

València, 13 de juliol de 2018

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

ANÀLISI JURÍDICA

Aquesta disposició està afectada per:

CORREGIDA PER:

- **CORRECCIÓ d'errades de la Llei 18/2018, de 13 de juliol, de la Generalitat, per al foment de la responsabilitat social. [2018/7072] (DOGV núm. 8340 de 17.07.2018) Ref. Base de dades 006930/2018**

DESENVOLUPADA O COMPLEMENTADA PER:

- **DECRET 30/2020, de 28 de febrer, del Consell, de regulació del Consell Valencià de Responsabilitat Social. [2020/2339] (DOGV núm. 8763 de 16.03.2020) Ref. Base de dades 002552/2020**
- **DECRET 200/2022, de 25 de novembre, del Consell, pel qual es regula la responsabilitat social en les entitats valencianes. [2022/11491] (DOGV núm. 9485 de 07.12.2022) Ref. Base de dades 010966/2022**

MODIFICADA PER:

- **LLEI 8/2022, de 29 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat [2022/12993] (DOGV núm. 9501 de 30.12.2022) Ref. Base de dades 012153/2022**
- **LLEI 7/2023, de 26 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat. [2023/13136] (DOGV núm. 9756 de 30.12.2023) Ref. Base de dades 012555/2023**